

CARE-Lab – Hälsodata för informationsdriven reformering av det svenska sjukvårdssystemet

Publik Slutrapport

Koordinerande organisation: Region Halland
Projektledare: Högskolan i Halmstad

Titel: CARE-Lab – Hälsodata för informationsdriven reformering av det svenska sjukvårdssystemet

Engelsk titel: CARE-Lab

Projektperiod: 2025-12-01 – 2026-07-10

Projektnummer:

Diarienummer: 2025-03600

Övriga projektdeltagare: Ängelholms kommun, Uppsala universitet, Lunds universitet, Mittuniversitetet, Göteborgs universitet, Socialstyrelsen, E-hälsomyndigheten och Funktionsrätt Sverige.

Datum: 2026-08-13

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Summary	5
3	Inledning och bakgrund	6
4	Genomförande	7
5	Resultat.....	9
6	Slutsatser och lärdomar	10
7	Projektkommunikation	11
8	Bilagor	11
	Bilaga 1. CARE-Lab One-pager	12

1 Sammanfattning

CARE-Lab är ett förberedelseprojekt som har genomförts för att möta en central samhällsutmaning: hur det svenska hälso- och sjukvårdssystemet kan reformeras för ökad jämlikhet, hållbarhet och kunskapsbaserade arbetssätt. Utgångspunkten har varit att vårdens utmaningar inte kan lösas av en enskild aktör eller genom isolerade insatser, utan kräver en gemensam arena där behovsägare, myndigheter, regioner, kommuner, akademi, civilsamhälle och patientföreträdare tillsammans kan formulera problem, prioritera behov och identifiera genomförbara förändringar.

Projektet har etablerat CARE-Lab som en tvärsektoriell samverkansarena och samlat aktörer från regioner och kommuner (Region Halland, Ängelholms kommun), akademi (Göteborgs universitet, Högskolan i Halmstad, Lunds universitet, Mittuniversitetet, Uppsala universitet), myndigheter (Socialstyrelsen, E-hälsomyndigheten) samt civilsamhället (Funktionsrätt Sverige). Genom återkommande möten, en fysisk workshop i februari 2026 och en gemensam behovsinventering har projektet identifierat centrala systemutmaningar, tydliggjort behov av kompletterande kompetenser och lagt grunden för en gemensam genomförandeplan. Arbetet har också förberett Region Hallands plattform för informationsdriven vård (RHIP) för framtida systemanalys och simulering av reformförslag. Genom att relatera arbetet till European Health Data Space (EHDS), Nationell digital infrastruktur (NDI) och den pågående rörelsen mot interoperabla hälsodata visar projektet också en medvetenhet om hur kommande lagstiftning, nationell digital infrastruktur och teknisk utveckling samspelar och skapar nya förutsättningar för säker och ändamålsenlig användning av data.

Projektet har visat att systemförändring i vården förutsätter både datadriven systemanalys, simulering av reformförslag och jämbördig samverkan mellan aktörer med olika ansvar, perspektiv och kunskap om hur en sådan samverkan kan förverkligas. En viktig lärdom är att patient-, närstående- och verksamhetsperspektiv behöver integreras tidigt och tydligt, och att mindre men konkreta förändringssteg kan vara ett viktigt komplement till långsiktiga reformer. CARE-Lab har nu har en etablerad samverkansstruktur, en bredare och mer förankrad problembild samt en tydlig inriktning för nästa steg i form av genomförandeprojekt och förändringsallians. Sammantaget har projektet tagit fram ny kunskap om hur en forskningsförankrad och tvärsektoriell samverkansarena kan byggas upp för att stödja reformering av ett komplext hälso- och sjukvårdssystem.

2 Summary

CARE-Lab is a preparatory project designed to address a key societal challenge: how the Swedish healthcare system can be transformed in a more equitable, sustainable and evidence-informed way. The project is based on the understanding that healthcare system challenges cannot be solved by single actors or isolated initiatives, but require a shared arena where public authorities, regions, municipalities, academia, civil society, patient representatives and other stakeholders can jointly define problems, prioritise needs and prepare feasible actions.

The project has established CARE-Lab as a cross-sector collaboration arena involving, among others, Region Halland, Halmstad University, the National Board of Health and Welfare, the Swedish eHealth Agency, Ängelholm Municipality, several universities and The Swedish Disability Rights Federation. Through recurring meetings, a physical workshop in February 2026 and a joint needs assessment, the project identified key system challenges, clarified the need for complementary competencies, and created the foundation for a shared implementation plan. In parallel, the work has prepared the information-driven care platform for future system analysis and simulation of reform proposals.

The main results are that CARE-Lab now has an established collaboration structure, a broader and better anchored problem definition, and a clearer direction for the next phase as either an implementation project or a transformation alliance. The project shows that healthcare system transformation requires both data-driven analysis and equal collaboration between actors with different mandates, perspectives and forms of expertise. An important lesson is that patient, next-of-kin and operational perspectives must be integrated early and explicitly, and that smaller concrete steps can complement long-term reform efforts. Overall, the project has generated new knowledge on how a research-based and cross-sector arena can be built to support reform of a complex healthcare system.

3 Inledning och bakgrund

Bakgrund

Det svenska hälso- och sjukvårdssystemet är regionalt organiserat och präglas av en hög grad av decentralisering, vilket ställer stora krav på styrning, samordning och samverkan mellan olika aktörer. Systemet står inför flera långsiktiga utmaningar kopplade till kostnadsutveckling, vårdens tillgänglighet, jämlikhet och genomförandet av omfattande reformer. Dessa utmaningar belyser behovet av en fortsatt utveckling av styrning och samordning på både regional och nationell nivå.

Samspelet mellan regioner och kommuner, tillsammans med organisatoriska gränser, olika styrlogiker och skilda finansieringsmodeller, ger förutsättningar som behöver hanteras för att möjliggöra mer sammanhållna vård- och omsorgsprocesser, särskilt för personer med komplexa och långvariga vårdbehov.

Den pågående digitala omställningen, där digitala vårdmöten, distansmonitorering och AI-baserade beslutsstöd får en allt större betydelse, medför behov av att vidareutveckla ersättningsystem, arbetsformer och organisatoriska strukturer. Samtidigt aktualiserar framväxten av alternativa finansieringsformer, såsom privata sjukvårdsförsäkringar och ökade patientavgifter, frågor om vårdens tillgänglighet, prioriteringar och långsiktiga finansiering.

Den snabbt växande mängden hälsodata skapar betydande möjligheter till mer kunskapsbaserad, precis och behovsanpassad styrning av resurser och verksamheter. För att fullt ut realisera dessa möjligheter krävs dock fortsatt utveckling av interoperabilitet, informationsdelning och gemensamma förutsättningar för att hantera juridiska, integritetsrelaterade och etiska aspekter. Digitaliseringens potential att stärka samordning och resurseffektivitet är stor, men förutsätter ändamålsenliga styrformer och incitamentsstrukturer som stödjer utvecklingen.

Det svenska sjukvårdssystemet har under lång tid varit föremål för olika reformer, och flera rapporter har lyft systemets svårigheter att erbjuda en sammanhållen och jämlik vård. Reformen *God och nära vård* utvärderades nyligen med slutsatsen att inget, eller mycket lite, hänt trots stora insatser i tid och resurser. Detta bidrar sannolikt till att sjukvården som nationellt system är en av väljarnas viktigaste frågor inför valet 2026.

Hälso- och sjukvårdssystemets komplexitet försvårar reformer och samhällsdebatt samt gör det svårt att skapa samsyn och ett övergripande angreppssätt. Komplexiteten påverkas bland annat av att flera behovsägare har olika perspektiv och ansvar som riktar sig mot olika delar av systemet. Huvudmän i form av kommuner, regioner och privata aktörer kan ofta enas med patienter och medarbetare i vården i frågor som rör det enskilda mötet i vården, men mer sällan i frågor om systemets utformning, ledning, styrning samt övergripande organisation och kvalitet. Det finns därför ett behov av att integrera olika synsätt i en systemövergripande samverkan där olika perspektiv vävs samman. Det är

också nödvändigt att använda de data som kontinuerligt insamlas i vårdrelaterade sammanhang på ett klokt och hållbart sätt. Invånares behov behöver sättas i centrum, resurser användas mer hållbart och långsiktiga effekter prioriteras framför kortsiktiga insatser.

Syfte: Projektets syfte har varit att skapa en gemensam och tvärsektoriell arena, CARE-Lab, för att adressera de komplexa och långvariga utmaningar som präglar det svenska hälso- och sjukvårdssystemet.

Projektets målgrupper: Projektet har förenat behovsägare från region, kommun, akademi, myndigheter och civilsamhälle och skapat ett helhetsperspektiv där behovsägarna gemensamt identifierat, analyserat och prioriterat behov och problem. Vetenskaplig kompetens från hälso- och sjukvårdssystemets centrala delar, behovsägare och intressenter från flera nivåer och med geografisk spridning samt referensaktörer har varit projektets målgrupp. I förlängningen är målgruppen samtliga invånare i Sverige som i något hänseende kommer i kontakt med det svenska hälso- och sjukvårdssystemet.

Förväntad nytta: Att etablera CARE-Lab som en tvärsektoriell samverkansarena med meriterade aktörer inom de områden som krävs för att reformera det svenska hälso- och sjukvårdssystemet, samt att förbereda Region Hallands plattform för informationsdriven vård för analys på systemnivå avseende prioriterade och behovsbaserade frågeställningar samt simulering av föreslagna åtgärder. Den förväntade nyttan framöver är att, bland annat genom en anslagsansökan till VINNOVA, befästa CARE-Lab som en förändringsallians för systemförändringar och verka för ett mer jämlikt och hållbart vårdssystem.

4 Genomförande

Projektet har haft fyra övergripande mål:

1. Etablera CARE-Lab som en gränsöverskridande samverkansarena där aktörer kunnat identifiera gemensamma beröringspunkter och formera arbetsgrupper med tydliga roller.
2. Förbereda Region Hallands plattform för informationsdriven vård för systemanalys och simulering.
3. Inventera och prioritera behov genom att samla in, analysera och förankra problemformuleringar från interna och externa behovsägare, och utifrån detta skapa en gemensam problembild.
4. Utforma en gemensam genomförandeplan för prioriterade frågeställningar, inklusive ansvarsfördelning, samverkansformer och resursbehov.

Arbetspaket I: *Etablering av CARE-Lab som gränsöverskridande samverkansarena.* Samverkan har utgjort kärnan i projektet och varit det återkommande inslaget. Aktörer från region, kommun, akademi, myndigheter och civilsamhälle har deltagit i återkommande möten varannan till var tredje vecka under projektiden. Medverkande

aktörer har varit E-hälsomyndigheten, Funktionsrätt Sverige, Göteborgs universitet, Högskolan i Halmstad, Lunds universitet, Mittuniversitetet, Region Halland, Socialstyrelsen, Uppsala universitet, samt Ängelholms kommun. Deltagare har bidragit med kompetens inom forskning, innovation, omvårdnad, hälsoinnovation, maskininlärning, juridik, styrning, e-hälsa och patientperspektiv. Varje aktör har bidragit med sin unika kompetens och sina erfarenheter. Gemensamma prioriteringar har formulerats i en transparent process. Med hänsyn till den stora geografiska spridningen har de flesta möten hållits digitalt. Ett större lunch-till-lunch-workshop har genomförts på plats i Halmstad med ett 20-tal deltagare.

Arbetspaket II: *Teknisk förberedelse av befintliga data i informationsdriven vård för systemanalys.* En central komponent i detta arbete är Region Hallands analys- och informationsplattform för vårddata (RHIP), där data från vårdens verksamhetssystem inklusive kostnader samlas, struktureras och tillgängliggörs för analys, uppföljning och forskningsnära utveckling under kontrollerade former. RHIP utgör därmed en viktig praktisk byggsten för att kunna gå från löpande dataförsörjning till mer avancerad systemanalys av vårdprocesser, resursanvändning och patientflöden över tid. Informationsplattformen innehåller unika vårddata avseende individers vårdkonsumtion med alla individuella vårdprocesser inom Region Halland och har under projektet förberetts för analys och simulering på systemnivå. Förberedelser görs även för att inkludera data från kommuner med specifikt fokus på invånare över 65 år. Denna integrering inkluderar data från kommuner i Region Kronoberg, Region Sörmland samt Region Örebro och bygger vidare på redan genomförda studier gjorda på data från Region Kronoberg och Ljungby kommun.

Arbetspaket III: *Behovsinventering, gemensam problemformulering och prioritering.* Behovsinventering har gjorts kontinuerligt under projektets gång, men med specifika redovisningspunkter. Inför det fysiska gemensamma mötet i februari hade samtliga deltagare i uppgift att inventera behov av systemförändring i det svenska hälso- och sjukvårdssystemet i sina respektive organisationer. Vid mötets första dag presenterade deltagarna sina respektive organisationers huvudsakliga intresseområden, erfarenheter, specifika kompetenser och individuella problemformuleringar samt ambitioner. Under dag två formulerades gemensamma utmaningar, identifierades avsaknad av specifik kompetens och fastställdes behov av kompletterande aktörer. Under dagarna genomfördes även två presentationer utifrån sammanställningar av liknande och pågående initiativ, samt utifrån en kartläggning av möjligheter till framtida finansiering av CARE-Lab.

Arbetspaket IV: *Utforma en gemensam genomförandeplan för prioriterade frågeställningar, inklusive ansvarsfördelning, samverkansformer och resursbehov.* En formaliserad plan för gemensamt genomförande av prioriterade frågeställningar har utformats. Genom gemensamma diskussioner i arbetsgruppen har samstämmighet uppnåtts i hur en ansökan för fortsatt arbete i CARE-Lab som förändringsallians bör utformas. Arbetet fortlöper och utifrån en överenskommen ansvarsfördelning kommer ansökan att färdigställas utanför projektets löptid.

5 Resultat

Projektets viktigaste resultat är att CARE-Lab har etablerats som en konkret tvärsektoriell samverkansarena för reformering av hälso- och sjukvårdssystemet. Under projektiden har en bred aktörsgrupp formats med representation från region, kommun, akademi, myndigheter och civilsamhälle. Detta har gjort det möjligt att samla olika perspektiv på vårdens utmaningar, synliggöra målkonflikter och identifiera gemensamma utvecklingsområden.

En central del av resultatet är den genomförda behovsinventeringen och prioriteringen av systemfrågor. Genom gemensamma diskussioner, presentationer från projektparter och återkommande arbetsmöten har projektet skapat en mer sammanhållen och realistisk problembild av det svenska vårdssystemet. Den sammanställda interna behovsinventeringen pekade ut fem områden av relevans: Nationell styrning och ansvar (accountability); Datainfrastruktur, interoperabilitet och datakvalitet; Implementering och förändringsledning på systemnivå; Juridik, dataskydd och rättighetsdimensionen; samt Patientroll, primärvård och personcentrering. Utifrån de identifierade behoven och plattformens kompetens har tio specifika doktorandprojekt med projektplaner utformats. Arbetet har visat att frågor om styrning, jämlikhet, datadelning, implementering, resursutnyttjande och lärande i systemet behöver förstås i relation till varandra snarare än som separata delar.

Projektet har också identifierat behov av kompletterande kompetenser och ytterligare aktörer för att uppnå ett fullständigt systemperspektiv. Detta har lett till att fler organisationer har kontaktats och att CARE-Lab:s sammansättning har breddats inför nästa fas. Förutom de initiala behovsägarna, har även kontakter förevarit med Vårdföretagarna och Leading Healthcare, Folkhälsomyndigheten, Försäkringskassan, SCB och Integritetsskyddsmyndigheten som uttryckt intresse för CARE-Lab:s vision och arbete.

Region Halland har inom CARE-Lab bidragit som koordinerande projektpart, behovsägare och möjliggörare, med fokus på hur vårddata kan användas för systemanalys, lärande och framtida reformarbete. Bidraget har utgått från Region Hallands kontinuerliga arbete med informationsdriven vård, dataförsörjningsprocesser och säkra former för analys av vårdens processdata. Region Halland har bidragit med ett praktiskt verksamhets- och dataägarperspektiv: hur data uppstår i vårdens processer, hur data kan kvalitetssäkras och vilka organisatoriska, juridiska och tekniska förutsättningar som krävs för att data ska kunna användas för systemövergripande analys.

Region Halland har också relaterat CARE-Lab:s ambitioner till pågående forsknings- och utvecklingsprojekt där data används för att analysera vårdflöden, individuella patientförlopp- och resor, samt organisatoriska beroenden över tid. I dessa projekt prövas arbetssätt för dataförsörjning, pseudonymisering, kvalitetssäkring, analysmiljöer och samverkan mellan aktörer. Erfarenheterna är relevanta för CARE-Lab eftersom de visar

vad som krävs för att gå från en övergripande idé om systemanalys till praktiskt genomförbara, rättssäkra och användbara analyser.

Arbetet har tydliggjort hur plattformen för informationsdriven vård och ett framtida utvidgat Hälsodatacenterkan fungera som stöd för systemanalys och simulering av reformförslag. Underlaget har breddats och samarbete för informationsdelning inom ramen för CARE-Lab har etablerats med andra kommunala och regionala huvudmän. Fokus på fortsatt ansökan och arbete kommer att ligga på Nära vård som proxy för systemnivå med en kombination av systemanalys, datadriven fördjupning och förändringsarbete. En viktig del av bidraget har varit att sätta CARE-Lab i relation till European Health Data Space (EHDS) och den framväxande nationella digitala infrastrukturen (NDI). EHDS innebär ökade krav på interoperabilitet, standardisering, spårbarhet, datakvalitet och säkra miljöer för både primär och sekundär användning av hälsodata där NDI skapar förutsättningar för att Sverige ska kunna uppfylla och implementera EHDS-förordningen. NDI pekar därmed i samma riktning ut behovet av gemensamma infrastrukturella komponenter, nationell samordning och bättre förutsättningar för säker datadelning i offentlig sektor. Inom ramen för samarbetet i CARE-Lab har arbetet även handlat om hur regionala dataflöden, analysmiljöer, RHIP och andra centrala komponenter behöver utvecklas för att passa in i ett framtida nationellt och europeiskt ekosystem för hälsodata.

CARE-Lab:s arbete har kunnat förankras i konkreta erfarenheter från regional verksamhet och forskningsnära utveckling. Arbetet har tydliggjort att det redan finns viktiga byggstenar för informationsdriven systemanalys, men också att fortsatt utveckling kräver långsiktig samverkan mellan juridik, teknik, verksamhet, forskning och styrning. Erfarenheterna från RHIP och det kontinuerliga dataförsörjningsarbetet i Region Halland kan därmed användas av CARE-Lab som underlag för att formulera realistiska nästa steg och utveckla metoder för hur systemförändringar kan analyseras och följas upp med stöd av information som hämtas ur aktuell data. Resultatet är inte en färdig reformmodell, utan en stärkt kapacitet, en förankrad samverkansstruktur och en gemensam riktning för fortsatt utveckling som förändringsallians.

6 Slutsatser och lärdomar

Projektet visar att reformering av ett komplext hälso- och sjukvårdssystem kräver långsiktig samverkan mellan aktörer som normalt verkar inom olika organisatoriska, juridiska och kunskapsmässiga logiker. En viktig slutsats är att CARE-Lab fyller en funktion som neutral och forskningsförankrad arena där behovsägare och kunskapsaktörer kan mötas kring gemensamma systemfrågor. Resultaten kommer att användas som grund för fortsatt ansökningsarbete och för nästa fas av samverkan, där prioriterade frågeställningar kan omsättas i genomförandeprojekt och mer konkret förändringsarbete.

För innovationsområdet innebär resultaten att det finns en praktiskt användbar modell för hur datadriven analys, behovsidentifiering och tvärsektoriell samverkan kan kopplas samman i offentlig sektor. Projektet bidrar därmed till utvecklingen av arbetssätt för reformerad offentlig sektor, där förändringar inte enbart drivs genom enskilda initiativ utan genom gemensamt lärande, gemensam prioritering och bättre underlag för beslut.

De viktigaste lärdomarna är att bred representation måste kombineras med tydlig struktur, att patient- och närståendeperspektivet behöver integreras explicit i gemensamma processer för framdrift i komplexa förändringsprocesser och att AI och digitalisering via en informationsplattform är ett medel för att uppnå systemreform. Projektet har också visat värdet av att tidigt identifiera kompetensluckor och kompletterande aktörer. Dessa lärdomar är relevanta för projektets parter, framtida behovsägare och andra initiativ som vill utveckla hållbara och jämlika lösningar i offentlig sektor.

7 Projektkommunikation

Projektet har kommunicerats genom återkommande digitala samverkansmöten, en fysisk tvådagarssträff i februari 2026, arbetsmaterial och presentationer inom CARE-Lab:s gemensamma samarbetsytor samt genom underlag kopplade till ansöknings- och planeringsarbete. Kommunikation har också skett genom mötesanteckningar, korta PM, projektavtal och projektbeskrivningar som använts för att förankra projektets syfte, arbetssätt och nästa steg hos deltagande organisationer. En hemsida för projektet har öppnats genom Högskolan i Halmstads webb. Projektet har presenterats på The 11th Nordic Health Promotion Research Conference i Harstad, Norge 10-12 juni 2026.

De målgrupper som projektet nått under projektiden är främst behovsägare och kunskapsaktörer inom region, kommun, akademi, myndigheter och civilsamhälle, inklusive patient- och närståendeperspektiv. Projektets arbetssätt har gjort det möjligt att nå både strategiska beslutsnivåer och professioner med specialistkunskap inom exempelvis informationsdriven vård, juridik, styrning, implementering, e-hälsa och jämlik vård. Eftersom slutrapporten är publik kan resultaten också komma andra aktörer till del som arbetar med reformering, styrning och utveckling av offentlig sektor.

8 Bilagor

Bilageförteckning

1. **Bilaga 1. CARE-Lab One-pager**, bifogas som separat fil

CARE-LAB –

en plattform för informationsdriven systemreform av svensk välfärd.

Ett sammanhållet och adaptivt välfärdssystem - med fokus på hälsa, vård och omsorg - där styrning och organisering kontinuerligt utvecklas genom integrerad verklighetsbaserad data och samverkan över huvudmannagränser

Det svenska hälso- och sjukvårdssystemet har hög kvalitet men präglas av ojämlikhet, kvarstående köer, låg kostnadskontroll och reformer som ofta genomförs utan tillräcklig helhetssyn. Samtidigt finns omfattande hälsodata och hög forskningskompetens.

Vi etablerar nu CARE-Lab – en oberoende och tvärsektoriell plattform där olika aktörer samarbetar för att förbättra systemet. Med stöd från VINNOVA och SustainGov samlar vi myndigheter, regioner, kommuner, akademi, civilsamhälle och patienter för att tillsammans identifiera och prioriterar de viktigaste systembehoven.

CARE-Lab vänder på den traditionella logiken för forskningsdriven utveckling. Arbetet utgår från gemensamt identifierade behov och samhällsutmaningar snarare än enskilda forskningsfrågeställningar. Akademin bidrar med analys och kunskapsstöd enligt vetenskapliga principer för att utveckla och bedöma policyförändringar.

Genom att kombinera behovsägarnas erfarenheter med verklighetsbaserad data skapar CARE-Lab förutsättningar för avancerad systemanalys och simulering där reformförslag utvecklas och testas innan de implementeras. Plattformen integrerar flera kompetensområden - juridik (UU), ekonomi (LU), governance (GU), kvalitetsteknik (MiU), hälsoinnovation och implementering (HH) samt teknisk infrastruktur - med fokus på strukturell förändring och skalbara lösningar.

Inom ramen för CARE-Lab identifieras, analyseras och omsätts gemensamma problem på ett rättssäkert sätt. Insatser initieras i pågående verksamheter och effekter följs upp och utvärderas på systemnivå. Navet i arbetet är data från verklighetens vårdprocesser – informationsdriven vård – möjliggjort genom Region Hallands och Högskolan i Halmstads långsiktiga arbete med att sammanställa och analysera vård- och administrativa data.

Genom att förena huvudmän, myndigheter, akademi och patientföreträdare kopplar CARE-Lab data till styrning, omsätter kunskap till reform och testar systemförändring i praktiken

Kontakt: Richard Frobell, Projektledare, Adj. Professor i Hälsoinnovation
Högskolan i Halmstad
richard.frobell@hh.se
+46 708 507882